

Berömda spöbyggare

Walter Brunner "Meisterhand" från Österrike

av Donald T. Overfield

□ □ Om du far genom Tyskland med bil och kör in i Österrike huvudvägen, E5, via Passau där Donau möter floden Inn, då är du på rätt väg till en av de bästa spöbyggarna i hela Europa. Fortsätt resan genom Peuerbach och Eferding och du närmar dig den gamla staden Linz, centralort för det övre Österrike som genomströmmas av Donau, medan i söder utlöparna till det mäktiga Alpmassivet reser sig.

Vidare genom Linz i 19 km till den lilla staden Enns, den äldsta boplatsten i övre Österrike och ett blomstrande samhälle under den romerska tiden. Kör nedför Dragonerstrasse, ta av åt höger in på Steyrstrasse och rakt mot Alperna. På din vänstra sida ser du floden Enns. Den kommer att leda dig de sista kilometrarna till den medeltida staden Steyr, som en gång var huvudstad i den gamla provinsen Styria, där det kalla vattnet från floderna Enns och Steyr förenas på sin väg från bergen. Din resa har nu nått sitt slut.

Steyr har fortfarande kvar sin ålderdomliga atmosfär trots närvaron av stålverk och de stora Daimler-Steyr-Puch fabriker, och det är en underbar plats för den som vill fiska öring och harr. Jag föreställer mig gärna att det inte var en tillfällighet som fick Franz Schubert att komponera sin

"Forell Kvintett" medan han bodde i denna gamla stad.

En av världens bästa spöbyggare

Men vi har inte kommit hela denna långa väg för att lyssna till Schuberts musik. Vi är här för att titta på spön och möta en av världens bästa spöbyggare, Walter Brunner, som i motsats till många stora byggare lyckligtvis fortfarande är i livet.

Brunner föddes den andra april 1927, i den lilla byn St. Pantaleon, ungefär 12 km nordost om staden Enns. Walters far var skorstensfejare i området och hade i motsats till sin son inget intresse för sportfiske. Unge Brunners expertkunnande som spömakare och hans kärlek till hantverket måste ha ärvts från farfadern, en ytterst duktig slöjdare och snickare i traditionell österrikisk stil, vars arbeten kan beskådas i kyrkan i Klausen i södra Tyrolen och många andra platser.

Som ung pojke fiskade Walter Brunner i Enns, vanligen efter gädda, abborre och vitfisk. Snart nog upptäckte han dock i tillflödena till huvudfloden ett överflöd av fin öring och stor harr. Det var vid en av dessa mindre strömmar han först observerade ett flugspö i aktion i händerna på en engelsk besökare.

Brunner tjuasades av fines-

sen och precisionen i flugfisket och beslöt att fånga öring på ett liknande sätt. Vid denna tid var det inte möjligt att köpa ett flugspö i den lilla staden St. Pantaleon och även om det hade varit det skulle Walters fickpengar inte varit tillräckliga för en sådan lyx. Han löste problemet på det mest praktiska sättet genom att göra sitt eget spö. Även om det var klumpigt kastade det en fluga fastän inte särskilt långt. Så var fröet sått till hans stora berömmelse.

Lovord av Charles Ritz

När han lämnade skolan blev han liksom sin farfar före honom snickare och överförde snabbt trähantverkarens yrkesskicklighet till sin amatör-tillverkning av spö. Han flyttade senare till byn Pyrburg där han fortfor att arbeta som skicklig snickare på dagtid och utvecklade sitt kunnande i spöbygge under kvällarna. Dessa båda karriärer fortsatte samtidigt tills han var trettiofem år då efterfrågan på hans omsorgsfullt designade spön blev så stor att han slutade som snickare och ägnade all sin tid åt spöbyggandet. Connaissseurer av utsökta spön borde välsigna den dagen 1962.

Hans första verkstadslokaler i Steyr låg på Bahnhofstrasse. Dessa fann han snart alltför små och flyttade till Pachergas-

Handtagsdelen till spö i Wildwasserserien, som designats av Walter Brunner och den berömde fiskeguiden Hans Gebetsroither

se inte långt från sin första verkstad. 1971 flyttade han ytterligare en gång till sina nuvarande palatslika utställningslokaler och verkstad på Schweizergasse, där han kombinerade sin spöttillverkning med en blomstrande redskapshandel.

En av de första att erkänna mästarskapet hos ett Brunner-spö var Charles Ritz, doyen för Europas spöttillverkare och en av världens bästa kastare. I den privata korrespondens som har förekommit mellan Ritz och mig — jag är säker på att han förlåter mig om jag citerar honom — säger han: ... "Walter Brunner vars spön enligt min uppfattning är de bästa som görs idag", det är verkligen fina lovord och Charles delade inte ofta ut sådana.

10 spön om året

I motsats till många andra spöttillverkare som har nått ryktbarhet och framgång anställde inte Brunner andra hantverkare att hjälpa sig. Hela hans produktion är helt och hållet hans eget verk. Endast topp- och ändringarna av hårdmetall och de mellanliggande ringarna av härdat stål köps från Mildrum Company i Amerika. Därför har också hans utbud aldrig överstigit 170 spön något år.

För att erhålla ett Brunner flugspö går man inte bara in i affären och köper ett. Det liknar snarare proceduren när man beställer ett första klassens gevär från en ledande London-vapensmed; man placerar sin order och väntar tålmodigt på den stora dagen när man meddelas att det slutligen är klart för leverans.

Grunden till ett bra flugspö måste vara kvaliteten på bambun. Brunner hade turen att för många år sedan lyckas köpa ett stort parti ypperlig Tonkin bambu. Tonkin är det bästa,

De nedtonade holkarna av nickel-silver och de svarta silkölindningarna ger intryck av stram elegans. Uppmärksamheten på detaljer bevisas av de två små riktmärkena som hjälp att passa ihop spödelarna exakt.

Tre av europeiskt flugfiskes vise män. Från vänster, Hans Gebetsroither, Charles Ritz och Walter Brunner.

även om det liksom alla andra naturmaterial har bättre och sämre kvaliteter. Brunners är av den bästa sorten och han har ett lager som kommer att räcka många år. Av lika stor betydelse är designen av spöts tapering för att ge de önskade kast-egenskaperna. På detta område är han en föregångsman bland spöbyggare.

Hemlig flamhårdning

Maskinerna som används i hans verkstad har alla ritats och i många fall tillverkats av honom själv. Detta inkluderar en maskin att klyva bambun med verklig exakthet och en högst speciell apparat för limning av de sex bambusektionerna under extremt tryck för att nå perfekta fogar. Han har också uppfunnit en maskin för den exakta formgivningen av spöholkarna av nickel-silver. Hans metod att flamhärda bambun är en mycket väl bevarad hemlighet och något som han inte alls vill diskutera med någon. Att hans behandling av bambun leder till perfektion är tydligt för dem som haft lyckan att pröva ett Brunner-spö.

Den härdade splitcanen har en djup honungsfärgad lyster som framhävs av de sobra svarta silke-lindningarna. Inga

starka färger används. Fernissan enl. hans egen hemliga formel anbringas omsorgsfullt i fyra lager och skapar en juvelliknande yta.

Hans personliga åsikter om spön summeras som följer ... "Det perfekta spöt måste vara enkelt och elegant i utförandet. Det måste vara lätt och kraftigt nog att kasta varje linlängd, även i hård vind. Spöets längd är där inte det primära". Faktum är att hans personliga favorit är ett mycket kort spö som han kallat "Cheri", längd 1,85 meter och vikt 75 gram.

Då det gäller planering och beräkning av kastegenskaperna på sina spön har Walter Brunner den bästa tänkbara

hjälp av den berömde Hans Gebetsroither, flugfiskare och kastexpert vars namn runt barndomsfloden Traun var en legend långt före kriget, och som tillsammans med Erich Stoll skrev ner sina metoder och filosofi i två böcker: *Hohe Schule auf Aschen* och *Hohe Schule auf Forellen*.

Brunner och Gebetsroither, har tillsammans tillbringat oräkneliga timmar i verkstaden och på vattnen för att fullända spön. Särskilt "Wildwasser"-serien är spön ämnade speciellt för fiskare som verkligen vet hur man kastar och har perfekt timing i spö- och handrörelser. Ringare varelser tillråds att använda "Austria"-serien. Dessa har en mjukare, långsammare aktion mer lämpad för den genomsnittlige flugfiskarens kastförmåga.

Åtta modeller

Brunner begränsar sitt utbud till åtta spötyper, fem i "Wildwasser"-serien och tre i raden

Walter Brunner avsynar en spösektion.

av "Austria" spön. Den förra gruppen börjar med "Cheri" ett superlätt spö med mycket kraftfull aktion mer lämpad för den erfarne kastaren, 1,85 m långt och väger 75 g. Näst i raden är "Gebetsroither Super", "Gebetsroither", "Traun" och slutligen "Traun Spezial" som väger 110 g och mäter 2,35 m. "Austria"-gruppen spön börjar med "Teich" på 100 gram och en längd av 2,20 meter, följt av "Pielch" och sedan "Orbigo" på 120 gram och 2,45 meter långt.

Det finns två typer av rullfästen. Ett fint skruvrullfäste för "Austria"spön och ett rullfäste med skjut-ringar för "Wildwasser"-serien. Variationer efter individuella önskemål kan naturligtvis göras, men att föreslå en ändring av ett Brunner-spö skulle vara nära på helgerån!!

Walter Brunner har ingen tanke på att öka sin tillverkning av spö genom att anställa andra spötillverkare. Han är högst bestämd i sin åsikt att den överlägsna kvaliteten helt och hållet beror på hans personliga medverkan. Att anförtro någon del av spötillverkningen till någon annan person skulle vara otänkbart.

I dag har hans lokaler den eleganta moderna air som man förenar med en framgångsrik rörelse, men stig in genom den smala dörren som skiljer det eleganta utställningsrummet från verkstaden och en flugspö-tillverkare från hundra år tillbaka skulle säkerligen känna sig hemma. Han skulle känna igen hantverket som har ändrats mycket lite genom åren då han ser Walter Brunner bygga spön med kärleksfull omsorg. Spön som är otåligt väntade av Europas kunniga fiskare. Med rätta har Brunner blivit kallad Österrikes "Meisterhand". ■